

[Damsgaard.]

Ved siden af disse alvorlige virkninger indadtil har den høje danske rente uden tvivl tilskyndet importørerne til at udnytte udenlandske kreditter og derved været med til at tilsløre skævheden i vort betalingsforhold udadtil, og netop udnyttelsen af udenlandske kreditter har jo i høj grad været med til at afbøde, at underskuddet på handelsbalancen er slået igennem i valutabeholdningen. I denne forbindelse kan vi ikke se bort fra, at især Englands diskontoforhøjelse for nylig kan få betydning for valutaudviklingen herhjemme. Den er så at sige et udtryk for, at England via renten forsøger at kalde sine udestående fordringer hjem og samtidig sikrer sig del i de begrænsede kreditmuligheder, som den internationale samhandel byder på. Også i international handel kan vi komme ud for, at kredit bliver en mangelvare.

Dette er blot et eksempel på de vilkår, som kommer til os udefra, og som vi i vurderingen af vor økonomiske politik ikke kan se bort fra. I det hele taget handler vi mere end dristigt, hvis vi ser bort fra, at udviklingen ude omkring ingenlunde giver os brev på, at afsætningsvilkårene for dansk eksport vil være uforandrede. Den forøgelse af eksporten, der er helt nødvendig, hvis vi skal virkeliggøre de forventninger om produktionsstigninger, der er talt så meget om i den senere tid, og hvis vi skal kunne sikre fortsat høj beskæftigelse og indtjening, vil ikke være noget, som kommer til os af sig selv; disse ting vil være meget afhængige af, hvordan vi i vor hjemlige politik ter os i den kommende tid.

Jeg ved godt, at der findes lande, hvor tendenserne til prisstigninger i det sidste års tid har været endnu stærkere end herhjemme, men ser vi på de lande, som i denne henseende er de afgørende, nemlig de lande, som vi først og fremmest handler med, og som er de største kunder for vor eksport, England, Vesttyskland, Sverige og USA — for at nævne dem i rækkefølge — så har disse lande haft væsentlig mindre prisstigninger end Danmark.

Ser vi på den baggrund, som herhjemme tegner sig for dette finanslovsforslag, er også den præget af store og uafklarede spørgsmål. Finanslovsforslagets enkelte poster får

vi jo lejlighed til at se på bade i finansudvalget og ved de senere behandlinger i tinget. Derfor skal jeg ved denne førstebehandling kun beskæftige mig med nogle hovedtræk i forslaget og i det skøn for indeværende finansår, som er knyttet til det, samt især med dette forslags placering i og sammenhæng med hele den samfundsøkonomiske udvikling; for den tid er forbi, da vi kan behandle et finanslovsforslag uden at se det i sammenhæng med de andre store beslutninger af samfundsøkonomisk art, som træffes i og uden for det høje ting.

Det kan ikke undgå at falde i øjnene, at finanslovsforslaget indebærer meget store stigninger i de offentlige udgifter og dermed også i behovet for skatteindtægter til det offentlige.

Selv om vi tager hensyn til, at inflationen også har gjort de kroner mindre, som det offentlige henter hos borgerne, er det en meget stor del af den mulige produktionsstigning for det kommende år, det offentlige forlods lægger beslag på. Det er også en betydelig større del, end det foreliggende forslag umiddelbart giver indtryk af. Jeg må måske også i år minde finansministeren om det „ærlige finanslovsforslag“, som vi har talt om tidligere.

Jeg tvivler ikke om, at den højtærede finansminister har haft sine gode grunde, men alligevel er det beklageligt, at der i virkeligheden levnes den borger, der tyr til finanslovsforslaget for at danne sig et billede af statens økonomi, så ringe mulighed derfor. Jeg tænker her ikke alene på, at forslaget udelader en række meget væsentlige udgiftsposter, som vi alle ved vil melde sig. For at nævne et eksempel: vi kan sikkert alle være enige om det ønskelige i, at udviklingen ude og hjemme havde gjort landbrugsordningerne overflødige. Den højtærede finansminister vil dog vist også være enig med mig i, at dette ikke er tilfældet, og at det derfor er temmelig urealistisk uden videre at udelade udgifterne dertil af finanslovsforslaget.

Det er forståeligt, at forslaget ikke har kunnet indregne virkningerne af forslagene om regulering af tjenestemandslønningerne og om eventuelle afgiftsforhøjelser, som for tiden behandles i det høje ting, eller virkningerne af de videre overenskomstforhandlinger på arbejdsmarkedet; men i det sam-